

កម្រងឯកសារវិនិយោគវិស័យ
ទេសចរណ៍

ខែមករា ២០១១

<insert graphic here>

មតិស្វាគមន៍ពី USAID

USAID មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ បង្ហាញជូនពី កម្រងឯកសារវិនិយោគអំពីឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍។

ជាធម្មតានៅក្នុងទីផ្សារដែលកំពុងរីកលូតលាស់ ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងការវិនិយោគអាចមានការលំបាក ក្នុងការស្វែងរក។ ដូច្នេះគោលបំណងនៃកម្រងឯកសារនេះគឺដើម្បីជួយសំរួលដល់ការប្រមូលទិន្នន័យបឋមមួយចំនួនសំរាប់អ្នកនិងផ្តល់នូវគន្លឹះសំខាន់ៗដែលធ្វើអោយមានការងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលព័ត៌មានលំអិតបន្ថែមទៀត។

ឯកសារនេះផ្តល់នូវព័ត៌មានត្រួសៗអំពីនិន្នាការក្នុងការអភិវឌ្ឍនវិស័យទេសចរណ៍និងចង្អុលបង្ហាញពីកត្តាគន្លឹះមួយចំនួនដែល រួមចំណែកធ្វើអោយមានការវិនិយោគប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

ចំនុចសំខាន់ៗដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់មានដូចជា៖
តើកម្ពុជាមានធនធានទេសចរណ៍សំខាន់ៗអ្វីខ្លះ?
តើអ្វីខ្លះជាកត្តាគន្លឹះដែលជំរុញអោយមានតម្រូវការទេសចរណ៍?

តើអ្វីខ្លះជាយុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រលើវិស័យទេសចរណ៍របស់រដ្ឋាភិបាល? ហើយតើយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនោះគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍនវិស័យទេសចរណ៍បែបណា?
តើស្ថាប័នណាខ្លះដែលចូលរួមសកម្មក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍?

តើឱកាសវិនិយោគទេសចរណ៍សំខាន់ៗនៅកន្លែងណាខ្លះ?

កម្ពុជា ជាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរស់រវើក ដែលទទួលបាននូវការកោតសរសើរយ៉ាងខ្លាំងចំពោះគោលនយោបាយគាំទ្រលើសកម្មភាពវិនិយោគ ។

កម្ពុជាបានបង្ហាញអោយឃើញផងដែរនូវសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំដែលបានដើរឡើងយ៉ាងឆាប់ពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក ។ ធនាគារ ADB និង IMF បានលើក

កម្ពស់ការព្យាករណ៍ពីកំណើន GDP សំរាប់កម្ពុជាឆ្នាំ ២០១០ ដែលបង្ហាញពីដំណើរសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំ ។ ទន្ទឹមពេលដែលកម្ពុជាទទួលបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច យ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះក៏ ដោយក៏នៅតែមានឪកាសវិនិយោគជាច្រើនបន្ថែម ទៀតសំរាប់វិនិយោគិន។ យើងសង្ឃឹមថា កម្រងឯកសារវិនិយោគនេះ នឹងជំរុញឲ្យមានសន្ទុះដល់ការវិនិយោគនៅក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ និងសូមជូនពរអោយ លោក លោកស្រី ព្រមទាំងអាជីវកម្មរបស់លោក លោកស្រីទទួលបានជោគជ័យ ។

សូមទទួលនូវការគោរពរាប់អានពី គម្រោង
MSME Project, USAID

ចំណុចខ្លាំងថ្នាក់ជាតិ

ក្នុងកំឡុងមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាបានលេចឡើងជាប្រទេសមួយក្នុងតំបន់ដែលដើរតួនាទីយ៉ាងរស់រវើកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មដោយជោគជ័យ ព្រមទាំងជំរុញអោយមានកំនើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

គោលនយោបាយគាំទ្រអាជីវកម្ម

- ✓ ពន្ធអាជីវកម្មទាប- ពន្ធអាជីវកម្ម ២០%លើផលចំណេញអាជីវកម្ម (អាចអនុគ្រោះពន្ធរហូតដល់៥ឆ្នាំ ចំពោះការខាតបង់)
- ✓ គ្មានការដាក់កំហិតលើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជាជនបរទេស
- ✓ ចំណាត់ថ្នាក់នាំមុខក្នុងចំណោមប្រទេសចិន ឥណ្ឌា វៀតណាមនិងឥណ្ឌូនេស៊ីចំពោះសេរីភាពសេដ្ឋកិច្ច^១
- ✓ ប្រព្រឹត្តិស្នើភាពចំពោះវិនិយោគិនទាំងអស់
- ✓ ចំណាត់ថ្នាក់នាំមុខក្នុងចំណោមប្រទេសហ្វីលីពីន ចិន និងវៀតណាមចំពោះការការពារវិនិយោគិន^២
- ✓ គ្មានការត្រួតពិនិត្យតម្លៃលើទំនិញឬសេវាកម្មជាច្រើនប្រភេទ
- ✓ គ្មានការត្រួតពិនិត្យលើការប្តូររូបិយវត្ថុបរទេសឬគ្មានការដាក់កំហិតលើការប្តូរប្រាក់ ។
- ✓ គ្មានការដាក់កំហិតលើការបង្វិលដើមទុនទៅប្រទេសវិនិយោគិនវិញ ។
- ✓ ជាប្រទេសដំបូងគេក្នុងចំណោមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិច(LDC) ដែលបានចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។
- ✓ គ្មានការដាក់កំហិតលើបរិមាណពាណិជ្ជកម្មបន្ថយបំរុងពន្ធគយ ។ កម្ពុជាទទួលបានការ អនុគ្រោះពន្ធគយ និងត្រួតពិនិត្យទៅកាន់ទីផ្សារធំៗរបស់ពិភពលោក(ដូចជា អាមេរិក អឺរ៉ុប ជប៉ុន និងប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ានជាច្រើនទៀត) ។

អាជ្ញាធរខេត្តមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការអនុម័ត ការវិនិយោគក្រោមទឹកប្រាក់២លានដុល្លារដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មឲ្យបានឆាប់រហ័ស

"កម្ពុជាកំពុងបើកចំហទាំងស្រុងចំពោះសកម្មភាពអាជីវកម្មហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីធានាបាននូវបរិយាកាសអនុគ្រោះនិងភាពជោគជ័យសម្រាប់រាល់សហគ្រាសទាំងអស់ នៅកម្ពុជា" ប្រសាសន៍សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

កម្លាំងពលកម្មមានតម្លៃទាបនិងផលិតភាពខ្ពស់

បើប្រៀបធៀបទៅនឹងដៃគូប្រកួតប្រជែងជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ប្រទេសកម្ពុជាមានឧត្តមភាពនៃការប្រកួតប្រជែងខ្ពស់លើអត្រាប្រាក់ឈ្នួលនិងកម្លាំងពលកម្មដែលមានផលិតភាពខ្ពស់ដែលធ្វើឲ្យកម្ពុជាឆ្លាយជាទិសដៅដ៏ទាក់ទាញសម្រាប់ឧស្សាហកម្មដែលប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មច្រើន ។

កាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗកន្លងទៅនេះ កម្លាំងពលកម្មកម្ពុជាបានកើនឡើងជាង៥០% ច្រើនជាងទ្វេដងនៃអត្រាក្នុងប្រទេសផ្សេងៗរបស់អាស៊ាន^៣។ដោយមានប្រជាពលរដ្ឋវ័យក្មេងច្រើន(ប្រជាពលរដ្ឋពាក់កណ្តាលមានអាយុក្រោម២០ឆ្នាំ)កម្លាំងពលកម្មនេះនឹងបន្តកើនឡើង ។

"កម្ពុជាកំពុងបើកចំហទាំងស្រុងចំពោះសកម្មភាពអាជីវកម្មហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងខិតខំព្យាយាមអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីធានាបាននូវបរិយាកាសអនុគ្រោះនិងភាពជោគជ័យសម្រាប់រាល់សហគ្រាសទាំងអស់ នៅកម្ពុជា" ប្រសាសន៍សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

កម្លាំងពលកម្មមាន តម្លៃទាបនិងមានផលិតភាពខ្ពស់

បើប្រៀបធៀបទៅនឹងដៃគូប្រកួតប្រជែងជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ ប្រទេសកម្ពុជាមានអំណោយផលល្អលើអត្រាប្រាក់ឈ្នួលដែលមានការប្រកួតប្រជែង ហើយកម្លាំងពលកម្មមានផលិតភាពខ្ពស់ធ្វើឲ្យកម្ពុជា ក្លាយជាទិសដៅដ៏ទាក់ទាញសម្រាប់ ឧស្សាហកម្ម ដែលប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មច្រើន ។

កាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗកន្លងទៅនេះ កម្លាំងពលកម្ម កម្ពុជាបានកើនឡើងជាង៥០% ច្រើនជាងទ្វេដងនៃ អត្រាក្នុងចំណោមប្រទេសអាស៊ានទាំងអស់^៣ ។ ដោយ មានប្រជាពលរដ្ឋវ័យក្មេងច្រើន(ប្រជាពលរដ្ឋពាក់ កណ្តាលមានអាយុក្រោម២០ឆ្នាំ)ហើយកម្លាំងពល កម្មនេះនឹងបន្តកើនឡើង ។

“ដូចនៅប្រទេសចិន និងឥណ្ឌាក្នុងសម័យ មុនៗដែរ កម្ពុជាត្រូវបានកំណត់ថា ជាកន្លែង ដែលរំពឹងទុកនៅពេលអនាគតសម្រាប់ ការ វិនិយោគផ្នែកផលិត ជាពិសេស ដោយ សារតែពលកម្មមានតម្លៃទាប និងបុព្វលាភហានិ ភ័យរបស់ប្រទេសទាប...កម្ពុជាក៏ទទួលបានអត្ថ ប្រយោជន៍ពីភាពស្ថិតនៅជិតល្អមទៅនឹងឆ្នេរ ខាងលិចនៃសហរដ្ឋអាមេរិក” ។

ទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងតំបន់

កម្ពុជាមានទីតាំងអំណោយផលយ៉ាងខ្លាំងដែលស្ថិត នៅចំណុចកណ្តាលតំបន់ដែលមានសកម្មភាព សេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងនៅក្នុងពិភពលោក។ ដោយស្ថិតនៅ ជាប់ប្រទេសថៃ និងវៀតណាម កម្ពុជាគឺជាច្រករៀង សេដ្ឋកិច្ចខាងត្បូង នៃមហាអនុតំបន់ ទន្លេមេគង្គ ដែលលាតសន្ធឹងពីទីក្រុងហូជីមិញដល់ក្រុងបាងកក ។ ដោយសារតែទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្របែបនេះ កម្ពុជា ទទួលបានការគាំទ្រគួរអោយកត់សំគាល់ពីសំណាក់ ស្ថាប័នអន្តរជាតិលើការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដឹកជញ្ជូនរបស់ខ្លួនដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងប្រទេស

និងជាមួយប្រទេសជិតខាង។ ជាលទ្ធផលការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មជាមួយនឹងប្រទេសវៀតណាម និងថៃ កំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

“អ្នកមានទីក្រុងធំៗបំផុតពីរ នៅអាស៊ីអមសង ខាងអ្នក ។ អ្នកមានប្រជាជន១៥លាននាក់នៅ ទីក្រុងបាងកក និង៨លាននាក់នៅទីក្រុង ហូជី មិញហើយអ្វីផ្សេងៗទៀតនឹងកើតមានកាន់តែ ច្រើនឡើងៗ ចន្លោះទីក្រុងទាំងពីរ” ។ Edward Hopkins, CB Richard Ellis Group Inc.

ហេតុផលក្នុងការធ្វើវិនិយោគលើ វិស័យទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា

១. សេចក្តីផ្តើម

ទោះបីមានទំហំដ៏តូច កម្ពុជាមានធនធានទេស ចរណ៍ដ៏ច្រើនក្រៃលែងដែលផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យវិស័យ នេះអាចឆ្លើយតបតាមតម្រូវការទីផ្សារសក្តានុពលនា នាបាន។ ទាំងនេះគឺគិតរួមទាំងការទាក់ទាញដែល មានការទទួលស្គាល់ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិតាមរយៈ UNESCO ដូចជាតំបន់មណីយដ្ឋានបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោក អង្គរវត្ត និង ប្រាសាទព្រះវិហារ ដែនបឋមីយដ៏រមណ្ឌលទន្លេសាបនិងតំបន់ឆ្នេរ ដែលមានឆ្នេរល្អបំផុតនៅអាស៊ី ។

គុណសម្បត្តិនៃធនធានទាំងនេះបង្ហាញនៅ ក្នុងអត្រាកំណើនក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ ។